

stotinu znanstvenih radova i poglavlja znanstvenih knjiga, od kojih je znatan dio u inozemnim znanstvenim časopisima. Najznačajniji radovi prof. dr. sc. Dragutina Feletara citirani su u inozemnoj i domaćoj znanstvenoj literaturi iz geografije i kulturne te gospodarske povijesti. Doprinos razvoju geografske struke je dao kao tajnik (1984.-1986.) i predsjednik (1986.-1988.) Saveza geografskih društava Hrvatske kao urednik znanstvenog časopisa Geografskog glasnika (1985.-1989.) i multidisciplinarnog znanstvenog časopisa Podravina (od 2002. do danas), te kroz uređivanje brojnih knjiga i zbornika itd.

Za svoj rad je nagrađivan od matične struke (nagrada za znanost Geografskog društva u Zadru – 2006.), dobivao je i nagrade na lokalnom nivou (Virovitica, Koprivnica, Donja Dubrava), regionalnom nivou (nagrada za životno djelo Koprivničko-križevačke županije - 2005.), državnom nivou (Red Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića - 2002., državna nagrada za popularizaciju znanosti - 2003., nagrada HAZU „Josip Juraj Strossmayer“ – 2003.) te na međunarodnom nivou (u Budimpešti je proglašen vitezom univerzalne kulture – 2011.). Kao jedno od javnih priznanja za njegov sveukupni rad valja istaknuti izbor za člana suradnika Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti (2006.).

Treba istaknuti i važnu ulogu prof. dr. Dragutina Feletara u popularizaciji geografije i povijesti, prvenstveno kroz nakladništvo (1994. pokrenuo časopis za popularizaciju geografije i povijesti „Hrvatski zemljopis - 2002. preimenovan u „Meridijani“, a kojemu je do danas glavni urednik), stručni rad (brojni članci i više desetaka knjiga), predavanja (više stotina) i rad na udžbenicima (urednik serije udžbenika za osnovnu i srednje škole, autor dvadesetak geografskih udžbenika i priručnika). Osim u geografiji, dao je doprinos gospodarskoj povijesti, kulturnoj povijesti, a bavio se i literarnim radom. Obnašao je i istaknute javne dužnosti (od članstva u saborskom odboru do predsjednika gradskog vijeća u Koprivnici), a bio je obnovitelj Matice hrvatske u Koprivnici (1990.), veliki meštar Družbe Braća hrvatskoga zmaja (2006.-2011.) itd. Kao što se može vidjeti, mnogo je toga profesor Feletar radio (i napravio) za druge, nesebično pomažući i stvarajući. O njemu samome najbolje govore djela koja je stvorio i nadamo se da će ih u godinama koje dolaze biti još puno.

Uz 70. rođendan želim profesoru Feletaru dobro zdravlje i mnogo godina plodonosnog rada s puno ostvarenje u daljnjem životu. Koliko mi je poznato, planova ima napretek i vjerujem kako će ih veći dio ubrzo ostvariti, zapravo sam siguran u to, jer sam se nebrojeno puta uvjerio u njegovu neiscrpnu energiju, optimizam, znanje, ali i vještinu pretvaranja brojnih ideja u djela, od kojih su mnoga trajne vrijednosti.

Hrvoje PETRIĆ

IN MEMORIAM ĐURO ŠAROŠAC, ETNOLOG

Rođen je u Semelju (mađ. Szemely, Županija Baranja) 1. prosinca 1929. godine. Godinama radi na seoskom imanju svojih roditelja. Godine 1951. položio je stručnu maturu i šest godina radi u omladinskom pokretu Pečuškog kotara. Godine 1960. upisuje se na struku etnologija, povijest i slavistika na Sveučilištu Loranda Eötvösa u Budimpešti, gdje stječe diplomu.

Zaposlio se u Mohačkom muzeju. Među Hrvatima i Srbima sustavno je vršio prikupljanja raznih predmeta, tekstila. Izradio je program na koji način bi se moglo spasiti od zaborava narodno blago Hrvata, Srba i Slovenaca u Mađarskoj. Njegove inicijative prihvaća vodstvo Demokratskog saveza Južnih Slavena, kao i da se unutar ove organizacije utemeljuje Etnografska sekcija.

Godine 1971. društveni sakupljači narodnog blaga, uglavnom profesori i studenti, pomoću njegovih upitnika odlaze na teren, najprije u obližnja hrvatska (bošnjačka) naselja u okolini Pečuha. Sakupljena folklorna građa i otkupljeni predmeti dobili su mjesto u Mohačkom muzeju. Rad Đure Šarošca 1975. godine donosi nove plodove, naime institucija čiji je bio pročelnik dobije pravo da u svim naseljima u Mađarskoj, gdje živi hrvatska, srpska i slovenska narodnost, može sakupljati narodno blago. U Mohaču je Šarošac 1967. godine otvorio stalnu izložbu pod nazivom *Hrvatske i srpske etničke skupine u Baranji*. (Hrvatski pisac Gustav Krklec prigodom posjete Mohaču o izložbi je rekao: «To je europski nivo».) Od početnih sakupljačkih uspjeha svake godine po dvije ekipe dobrovoljnih sakupljača, koje je on organizirao, sustavno su odlazile na teren na sakupljanja tradicijske baštine. Šarošac je uspio godišnje sakupiti do 600 predmeta, od kojih je svake godine, u okviru priredbe Mjesec muzeja, pripremio novu izložbu.

Hrvatsko, srpsko i slovensko kulturno blago prezentirao je i znatizeljnoj mađarskoj publici, tako i u većim gradovima Miškolcu i Sambothelu (mađ. Szombathely), gdje je bilo čak do 70 tisuća posjetitelja. Na veoma dobar prijem mu je naišla izložba *Tisućugodišnje veze Hrvata i Mađara* koja je čak u petnaest mjesta predstavljena u Mađarskoj, a ovih dana u Hrvatskoj, Zadru, Senju i u Vlačićima, no ranijih godina na prijedlog predsjednika Franje Tuđmana prikazana je i u Zagrebu te u drugim gradovima Republike Hrvatske. Na zamolbu bosanskih franjevacu izložba 2006. godine putuje u Bosnu. Pored toga imao je razne etnološke izložbe u Zagrebu, Beogradu i Novom Sadu, gdje je izložio eksponate sakupljene od Hrvata, Srba i Slovenaca u Mađarskoj.

Njegov tridesetogodišnji rad iznjedrio je veom bogatu zbirku Mohačkog muzeja, naime Đuro Šarošac sakupio je 12. 000 eksponata, a od pučkog usmenog blaga sakupljeno je 30.300 minuta (presnimljena građa na magnetofonskim kasetama nalazi se i u Institutu za folklor u Zagrebu) te je snimio čak 20.000 fotosnimaka. Muzej danas raspolaže sa veoma dobro sređenom građom. Izloženi predmeti dobili su visoko priznanje, ne samo od mađarskih, već i od inozemnih stručnjaka.

Kao ravnatelj Mohačkog muzeja dosada je priredio 42 privremene i 4 stalne izložbe i time doprinijeo da hrvatska i srpska narodnost i njezina tradicijska kultura bude prezentirana i upoznata i od strane većinskog naroda.

Povodom tristote obljetnice franjevacu u Mohaču organizirao je dvodnevni međunarodni znanstveni skup.

Uz njegovu potporu je pripremljena zavičajna kuća podravskih Šokaca (Hrvata) u Kašadu (mađ. Kásád, najjužnije naselje u Mađarskoj u Županiji Baranja).

Đuro Šarošac vodio je i znanstvena istraživanja, napisao sedam monografija te tiskao četrdeset i osam rasprava. U Debrecinu stiče doktorat na temu *Mohačka keramika i njena prošlost* a u Zagrebu 1991. obranio je disertaciju *Bosanski Hrvati u okolici Pečuha*.

Njegov muzejski rad nagrađen je raznim prizanjima: *Spomen medalja Ferenc Móra* (1981., to je ujedno najveća muzejska nagrada u Mađarskoj); nagrada *Hrvatski pleter* te odlazeći u mirovinu dobija visoko odličje Županije Baranje, dva puta dobio je nagradu *Za socijalističku kulturu*. Godine 1999. u 70. godini je umirovljen. Ima dvoje odrasle djece Miru, profesoricu hrvatskog jezika i matematike, i Ivana, grafičara.

Dr. Đuro Šarošac umro je u mohačkoj bolnici 14. srpnja a pokopan je na groblju svoga rodnog Semelja 19. srpnja 2011. godine.

Đuro FRANKOVIĆ